



Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka  
obavezno navedu izvor

GODINA VII

SARAJEVO, 28.10.2020.

BROJ: 9

## POSLOVNE STATISTIKE

### INDEKSI PROMETA TRGOVINE NA MALO U BIH, SEPTEMBAR 2020.

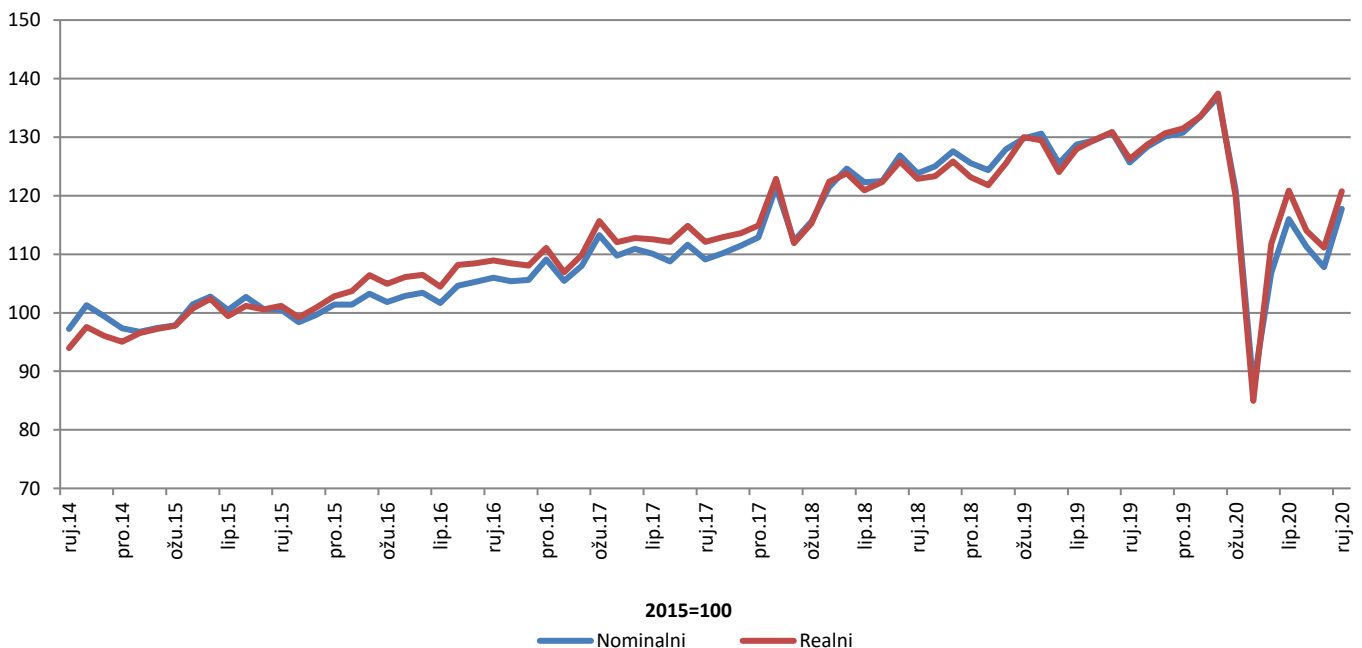
Ukupan desezonirani promet trgovine na malo u BiH u septembru 2020. godine, posmatran u tekućim cijenama, ostvario je rast od 9,2% u odnosu na august 2020. godine. Rast prometa ostvaren je u trgovini prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) u iznosu od 10,2% dok je u trgovini neprehrambenim proizvodima zabilježen rast prometa u iznosu od 7,7%.

Posmatrano u stalnim cijenama, ukupan desezonirani promet trgovine na malo u BiH u septembru 2020. godine ostvario je rast od 8,7% u odnosu na august 2020. godine. Rast prometa ostvaren je u trgovini prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) u iznosu od 10,4%, dok je u trgovini neprehrambenim proizvodima zabilježen rast prometa u iznosu od 7,0%.

Ukupni indeks prometa trgovine na malo u BiH u septembru 2020. godine ostvario je nominalni rast od 17,8% dok je realni rast iznosio 20,8% u odnosu na baznu (2015) godinu.

Dati podaci su desezonirani.

Indeksi prometa trgovine na malo, desezonirana serija BiH, 2015=100

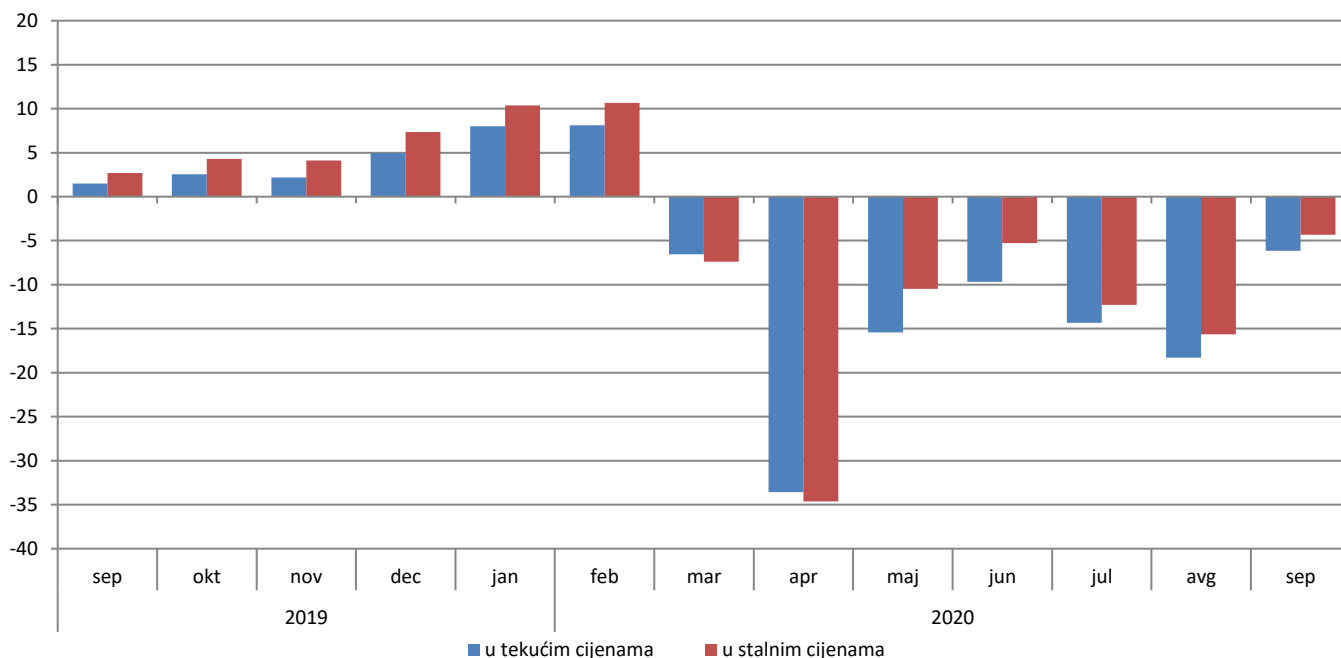


Ukupan promet trgovine na malo u BiH, posmatran u tekućim cijenama, u septembru 2020. godine zabilježio je pad od 6,2% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Promet prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) zabilježio je pad od 0,3%, dok je promet neprehrambenim proizvodima zabilježio rast od 1,5% u odnosu na septembar 2019. godine.

Posmatrano u stalnim cijenama, ukupan promet trgovine na malo zabilježio je pad od 4,3% u odnosu na septembar 2019. Promet prehrambenim proizvodima zabilježio je pad od 2,7% dok je promet neprehrambenim proizvodima zabilježio pad od 0,6% u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

Dati podaci su kalendarski prilagođeni.

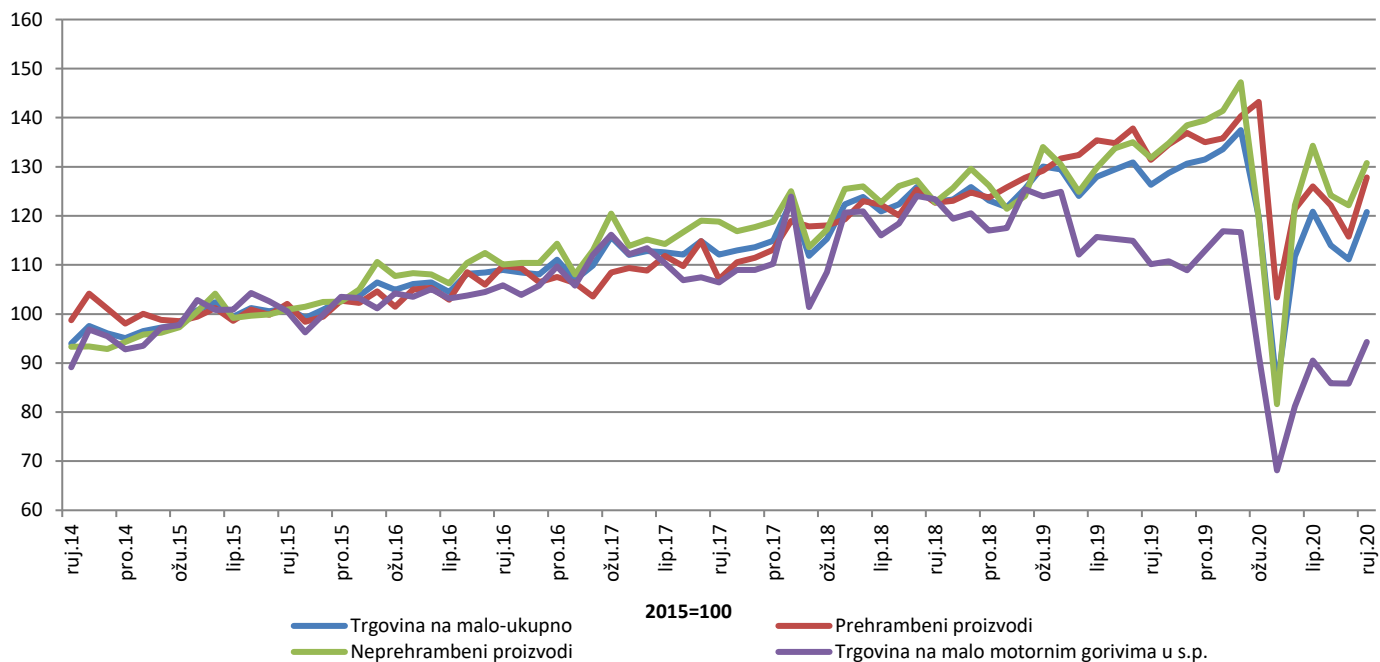
**Godišnje stope promjene trgovine na malo, kalendarski prilagođena serija BiH**



U odnosu na baznu (2015) godinu, realni indeks prometa prehrambenim proizvodima u septembru 2020. godine ostvario je rast od 27,8% dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 30,7%. Promet od trgovine na malo motornim gorivima zabilježio je pad od 5,7%.

Dati podaci su desezonirani.

**Realni indeksi prometa trgovine na malo, desezonirana serija BiH, 2015=100**



**Tabela 1: Mjesečne stope promjene izračunate iz realnih indeksa prometa trgovine na malo**

Sifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	II 2020 I 2020	III 2020 II 2020	IV 2020 III 2020	V 2020 IV 2020	VI 2020 V 2020	VII 2020 VI 2020	VIII 2020 VII 2020	IX 2020 VIII 2020
47	<b>UKUPNO TRGOVINA NA MALO</b>	2.9	-12.8	-29.1	31.5	8.2	-5.7	-2.5	8.7
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-0.2	-21.4	-25.7	19.1	11.5	-5.1	0.0	9.9
<b>47 bez 47.3</b>	<b>Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.</b>	3.8	-10.5	-29.9	34.6	7.4	-5.8	-3.1	8.4
<b>47.11, 47.2</b>	<b>Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima</b>	3.3	2.1	-27.8	17.4	3.8	-3.0	-5.2	10.4
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	3.2	3.8	-28.01	17.4	2.7	-2.8	-5.4	10.6
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	3.9	-14.4	-25.7	17.8	16.5	-5.6	-3.9	8.5
<b>47.19, 47.4 do 47.9</b>	<b>Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima</b>	4.1	-18.9	-31.7	49.7	9.9	-7.6	-1.6	7.0
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	5.7	-15.4	-30.5	32.9	7.9	-6.3	-3.8	9.6
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	13.5	-25.5	-19.0	58.2	2.9	-3.5	7.9	11.5
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u s.p.	5.3	-26.1	-6.6	20.0	6.4	-5.4	-3.3	8.1
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-6.9	-31.7	-26.7	103.5	11.2	-15.1	-13.8	8.3
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	3.2	-16.8	-44.6	81.2	13.7	-9.6	1.1	5.1
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	1.2	-21.1	4.4	30.0	-6.5	9.4	-7.3	7.0
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	1.4	-30.7	-53.3	148.8	13.1	-12.3	-0.5	3.8
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo u s.p.	3.0	-39.8	-15.9	64.5	9.0	-8.9	-2.2	9.0
47.73, 47.74, 47.75	Apoteke, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	5.1	0.5	-15.4	3.1	5.7	-0.5	1.5	1.6
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima u s.p.	-10.3	-8.4	-23.7	9.8	19.3	3.4	-7.1	8.3
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-14.7	-41.9	-24.0	210.5	9.1	-21.1	-2.4	4.2

\*desezonirani podaci

\*podaci za prethodni period su revidirani

**Tabela 2: Godišnje stope promjene izračunate iz realnih indeksa prometa trgovine na malo**

<b>Sifra KD BiH 2010</b>	<b>Naziv djelatnosti - KD BiH 2010</b>	<u>III 2020</u> III 2019	<u>IV 2020</u> IV 2019	<u>V 2020</u> V 2019	<u>VI 2020</u> VI 2019	<u>VII 2020</u> VII 2019	<u>VIII 2020</u> VIII 2019	<u>IX 2020</u> IX 2019	<u>I-IX 2020</u> I-IX 2019
<b>47</b>	<b>UKUPNO TRGOVINA NA MALO</b>	-7.4	-34.6	-10.5	-5.3	-12.3	-15.7	-4.3	-8.8
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-26.1	-45.6	-27.7	-21.8	-25.6	-25.3	-14.4	-22.4
<b>47 bez 47.3</b>	<b>Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.</b>	-1.8	-31.3	-5.4	-0.5	-8.4	-12.8	-1.4	-4.7
<b>47.11, 47.2</b>	<b>Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima</b>	11.7	-21.4	-8.7	-7.0	-9.6	-16.4	-2.7	-5.0
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	14.3	-19.9	-7.4	-6.5	-8.9	-16.0	-2.1	-4.0
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-13.3	-35.5	-20.5	-12.1	-16.1	-20.4	-8.0	-14.4
<b>47.19, 47.4 do 47.9</b>	<b>Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima</b>	-11.4	-38.4	-3.0	4.1	-7.5	-10.2	-0.6	-4.5
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	0.2	-29.2	-4.1	1.6	-5.4	-11.9	-3.9	-4.1
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	-11.4	-36.8	7.0	11.4	-2.4	0.4	18.7	1.5
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u s.p.	-28.7	-31.9	-5.4	3.7	-7.3	-13.7	0.8	-7.7
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-34.7	-56.3	13.9	24.5	2.8	-14.1	-0.2	-5.6
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-8.4	-47.4	-4.0	4.0	-10.0	-8.0	-0.6	-3.9
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	-11.7	-10.2	33.7	14.1	7.6	8.1	15.2	7.7
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-36.9	-86.3	-7.3	10.4	-14.7	-14.9	-7.2	-10.8
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo u s.p.	-37.6	-49.7	-14.4	-1.4	-10.1	-17.9	-3.2	-13.6
47.73, 47.74, 47.75	Apoteke, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	18.8	-16.2	-11.9	-3.1	-4.1	-1.9	2.8	1.6
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima u s.p.	-20.4	-51.6	-42.6	-18.4	-9.6	-23.1	-7.8	-19.8
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-42.3	-58.8	47.1	45.8	8.7	-8.6	4.5	2.1

\* kalendarski prilagođeni podaci

\*podaci za prethodni period su revidirani

**Tabela 3: Mjesečna serija realnih indeksa prometa trgovine na malo, 2015=100**

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	II 2020	III 2020	IV 2020	V 2020	VI 2020	VII 2020	VIII 2020	IX 2020
<b>47</b>	<b>UKUPNO TRGOVINA NA MALO</b>	137.5	119.8	85.0	111.7	120.8	114.0	111.1	120.8
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	116.6	91.7	68.1	81.2	90.5	85.9	85.8	94.3
<b>47 bez 47.3</b>	<b>Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.</b>	144.4	129.2	90.5	121.8	130.9	123.3	119.5	129.5
<b>47.11, 47.2</b>	<b>Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima</b>	140.3	143.2	103.4	121.4	126.0	122.2	115.8	127.8
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	146.6	152.2	109.5	128.6	132.0	128.4	121.5	134.3
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	99.2	85.0	63.1	74.4	86.6	81.8	78.6	85.2
<b>47.19, 47.4 do 47.9</b>	<b>Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima</b>	147.2	119.4	81.6	122.2	134.3	124.2	122.2	130.7
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	123.4	104.5	72.6	96.5	104.2	97.7	94.0	103.0
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	121.5	90.5	73.3	116.0	119.4	115.2	124.2	138.4
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u s.p.	138.3	102.3	95.5	114.6	121.9	115.3	111.5	120.5
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	182.2	124.4	91.1	185.4	206.2	175.1	151.0	163.5
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	168.3	140.0	77.6	140.5	159.8	144.4	146.0	153.5
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	182.6	144.0	150.4	195.4	182.8	200.0	185.5	198.5
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	210.1	145.7	68.0	169.2	191.5	167.9	167.0	173.3
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo u s.p.	146.3	88.1	74.1	121.9	132.9	121.0	118.4	129.0
47.73, 47.74, 47.75	Apoteke, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	136.3	137.0	116.0	119.6	126.3	125.7	127.6	129.6
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima u s.p.	118.3	108.3	82.7	90.8	108.3	112.0	104.1	112.8
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	205.1	119.1	90.5	280.8	306.5	241.7	235.8	245.8

\* *desezonirani podaci*

\* *podaci za prethodni period su revidirani*

**Tabela 4: Realni pokazatelji prometa trgovine na malo, izvorna (neprilagođena) serija**

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	Stope promjene				Indeksi prometa 2015 = 100			
		<u>IX 2020</u> VIII 2020	<u>IX 2020</u> IX 2019	<u>IX 2020</u> ø2019	<u>I-IX 2020</u> I-IX 2019	VI 2020	VII 2020	VIII 2020	IX 2020
47	<b>UKUPNO TRGOVINA NA MALO</b>	-3.6	-4.3	-3.3	-8.8	123.9	126.8	128.3	123.7
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-4.5	-14.4	-13.7	-22.4	92.2	98.5	104.3	99.6
47 bez 47.3	<b>Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.</b>	-3.4	-1.4	-0.2	-4.8	134.5	136.2	136.2	131.6
47.11, 47.2	<b>Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima</b>	-5.5	-2.7	-5.4	-5.1	125.7	134.8	132.9	125.7
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-5.4	-2.1	-4.9	-4.1	131.3	141.5	139.2	131.7
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-6.3	-8.0	-10.1	-14.4	89.1	91.1	91.8	85.9
47.19, 47.4 do 47.9	<b>Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima</b>	-1.9	-0.5	3.4	-4.6	140.5	137.2	138.5	135.8
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-6.2	-3.9	-1.7	-4.1	106.3	111.8	111.7	104.8
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	13.7	18.7	27.1	1.5	117.2	112.0	125.0	142.1
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u s.p.	2.1	1.8	10.8	-7.6	133.9	139.7	135.0	137.8
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	6.1	-0.2	14.8	-5.6	208.6	179.5	191.3	202.9
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-3.0	-0.9	1.3	-4.1	167.3	152.4	158.2	153.5
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	13.5	15.2	12.7	7.7	175.3	188.0	167.0	189.6
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-3.0	-7.2	1.1	-10.8	240.8	203.3	212.6	206.1
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo u s.p.	-4.4	-3.2	-1.2	-13.6	141.4	148.9	145.2	138.8
47.73, 47.74, 47.75	Apoteke, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-5.7	4.1	0.2	1.8	121.4	129.4	134.2	126.5
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima u s.p.	9.7	-7.8	16.2	-19.8	97.1	108.7	140.6	154.2
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	4.2	4.5	14.0	2.1	306.5	241.7	235.8	245.8

\*podaci za prethodni period su revidirani

**Tabela 5: Nominalni pokazatelji prometa trgovine na malo, izvorna (neprilagođena) serija**

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	Stope promjene				Indeksi prometa 2015 = 100			
		IX 2020 VIII 2020	IX 2020 IX 2019	IX 2020 ø2019	I-IX 2020 I-IX 2019	VI 2020	VII 2020	VIII 2020	IX 2020
47	<b>UKUPNO TRGOVINA NA MALO</b>	-2.9	-6.2	-6.0	-10.9	118.0	123.6	124.3	120.6
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-3.9	-25.3	-24.5	-29.2	90.6	96.0	102.3	98.3
47 bez 47.3	<b>Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.</b>	-2.7	0.7	0.6	-4.3	127.5	133.1	131.8	128.3
47.11, 47.2	<b>Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima</b>	-5.5	-0.3	-3.4	-3.5	132.1	142.4	139.6	132.0
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-5.3	0.3	-2.94	-2.4	136.9	148.5	145.2	137.5
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-6.4	-4.1	-6.5	-11.2	106.5	109.4	109.6	102.5
47.19, 47.4 do 47.9	<b>Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima</b>	-0.2	1.5	4.1	-5.0	123.9	125.8	125.7	125.4
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-5.4	-2.9	-1.1	-4.5	102.4	108.6	108.0	102.1
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	12.4	14.3	21.1	-1.8	103.6	98.6	108.8	122.3
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u s.p.	2.2	1.6	10.9	-7.6	132.6	138.5	133.8	136.7
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	8.2	-1.5	15.2	-10.7	167.7	154.9	172.9	187.1
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	0.0	4.1	2.4	-3.8	133.0	129.0	132.1	132.1
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	14.4	7.8	6.2	1.5	171.7	184.1	164.5	188.2
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	5.3	-2.3	2.7	-18.3	150.5	137.7	139.8	147.1
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo u s.p.	-4.5	-4.2	-2.1	-14.4	137.3	144.7	141.2	134.8
47.73, 47.74, 47.75	Apoteke, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-5.6	4.9	1.3	2.7	129.0	137.9	142.9	134.9
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima u s.p.	9.7	-5.1	19.8	-17.4	113.7	127.2	164.5	180.5
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	6.6	2.9	10.5	-3.8	233.2	188.4	183.0	195.0

\*podaci za prethodni period su revidirani

## METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

### Cilj istraživanja

Svrha mjesečnog istraživanja trgovine na malo je dobijanje blagovremenih informacija o promjeni nivoa ostvarenog prometa (nominalne i realne vrijednosti) i drugim relevantnim pokazateljima iz oblasti trgovine na malo u BiH. Indeks prometa trgovine na malo jedan je od ključnih pokazatelja ekonomske aktivnosti zemlje koji pomaže organima državne uprave i preduzećima iz privatnog sektora u procesu donošenja odluka. Primjenjuje se i za procjenu rezultata maloprodajnog sektora, potrošnje stanovništva, kao i pri izračunu nacionalnih računa.

Metodologija istraživanja je u potpunosti harmonizirana sa onom koja je propisana Uredbom Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim poslovnim statistikama iz 1998. i njenim izmjenama i dopunama (u daljem tekstu EU-STS regulativa) kao i preporukama Eurostata iz ove statističke oblasti.

### Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti/pravna lica koji su prema glavnoj djelatnosti registrovani da obavljaju djelatnost trgovine na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (oblast 47 - KD BiH 2010), te u manjoj mjeri poslovni subjekti koji su prema glavnoj djelatnosti razvrstani u druge djelatnosti, ali obavljaju i djelatnost trgovine na malo. Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine- KD BiH 2010 koja je u potpunosti usklađena sa Evropskom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine je obuhvaćeno istraživanjem. Istraživanjem nisu obuhvaćeni preduzetnici.

### Uzorak

Za provođenje istraživanja trgovine na malo u BiH koristi se kombinovani metod punog obuhvata i stratifikovanog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen na stratum prema entitetu kojem poslovni subjekt pripada, klasi finansijskog podatka (finansijski izvještaj za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (oblast 47-KD BiH 2010). Kao pomoćna stratifikaciona varijabla koristi se broj zaposlenih. Izabrani uzorak trgovine na malo za 2020. godinu reprezentativan je na nivou Bosne i Hercegovine, kao i na nivoima Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.

### Prikupljanje i obrada podataka

U provođenju istraživanja učestvuju sve tri statističke institucije u BiH. Osnovna varijabla posmatranja je mjesečni promet poslovnog subjekta bez PDV-a, koji je u skladu sa EU-STS regulativom iskazan posebno. Podaci prikupljeni od izvještajnih jedinica, putem obrasca M KPS TRG 01, predstavljaju osnovu za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Agregiranje prometa na više nivoe (grana, oblast, specijalni agregati) djelatnosti se vrši prije kompilacije indeksa.

### Kompilacija indeksa

Indeksi prometa trgovine na malo računaju se u odnosu na baznu (2015) godinu, primjenjuje se u obračunu indeksa od januara 2018. te se iskazuju u realnim i nominalnim vrijednostima. EU uredbom (EC) broj 472/2008 propisana je primjena bazne 2015 od januara 2018. u zemljama članicama EU. Nominalni indeks prometa izražen je u tekućim cijenama (nije otklonjen uticaj promjene cijena). Korisnicima statističkih podataka je veoma važno da prate dinamiku kretanja pojave tokom vremena i u te svrhe koristimo realni indeks prometa. Realni indeks je izražen u stalnim cijenama i dobije se je deflacioniranjem nominalnih vrijednosti prometa prilagođenim Indeksom potrošačkih cijena.

### Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje indeksa

Statističke institucije u BiH uvažavajući način diseminacije podataka u EU, indekse objavljuje u sljedećim oblicima:

- izvorni (neprilagođeni) indeksi,
- sezonski prilagođeni indeksi- desezonirani indeksi i
- kalendarski prilagođeni indeksi

Obzirom da desezonirani i kalendarski prilagođeni indeksi imaju mnogo veći značaj i reprezentativniji su korisnicima statističkih podataka detaljno su prikazani u tabelarnom obliku.

Desezoniranje podrazumijeva da su su podaci prilagođeni za uticaj sezone i kalendarske dane. Mjesečni indeksi i stope promjene se prema preporukama Eurostata prezentiraju i tumače u desezoniranom obliku.

Kalendarsko podešavanje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za uticaj kalendarskih i radnih dana. Podaci koji se porede sa podacima istog perioda prethodne godine se prezentiraju i tumače u kalendarski prilagođenoj formi indeksa ili stopa rasta. U slučaju da navedeni kalendarski efekti značajno utiču na posmatranu vremensku seriju, potrebno je iste otkloniti.

Kalendarsko i sezonsko prilagođavanje vrši se u JDemetra+ aplikaciji (verzija 2.2.0) metodom TRAMO-SEATS na izvornim mjesečnim serijama podataka u skladu sa smjernicama Eurostata. Zbog svojstva primijenjene metode prilagođavanja, dodavanjem novih mjesečnih opservacija mogu nastati određene promjene na ranijoj seriji već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa.



## Diseminacija podataka

Rezultati istraživanja izražavaju se u obliku indeksa i stopa promjene te se od januara 2014. godine u redovnoj mjesečnoj periodici publikuju u formi saopćenja za javnost na web stranici Agencije za statistiku BiH ([www.bhas.gov.ba](http://www.bhas.gov.ba)). Prezentacija i interpretacija indeksa potpuno je usklađena s onima koje su propisane EU-STS regulativom što omogućava domaćim i međunarodnim korisnicima neposredno poređenje indeksa prometa trgovine na malo BiH sa indeksima drugih zemalja.

## Revizija podataka

Redovna saopćenja trgovine na malo se objavljuju u mjesečnoj dinamici i sadrže preliminarne podatke. Revizija podataka podrazumijeva da se podaci za prethodni mjesec (t-1) revidiraju u skladu sa novim informacijama, te je moguće da se podaci objavljeni nakon revizije razlikuju od ranije objavljenih, preliminarne podataka. U saopćenjima je jasno naznačeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obaviješteni na prikladan i transparentan način, u redovnim mjesečnim saopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH.

## Definicije

**Promet** je ukupan fakturisani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge u trgovini na malo tokom referentnog perioda trećim licima i odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Uključuje i troškove povezane sa prodajom kao što su transport, pakovanje, itd. prenijete na kupca, čak i ako su ti iznosi posebno iskazani na fakturama. Porez na dodanu vrijednost (PDV) isključen je iz prometa.

**Promet od djelatnosti trgovine na malo** obuhvata vrijednost svih roba prodatih stanovništvu za ličnu upotrebu ili upotrebu u domaćinstvu u posmatranom periodu.

- Promet prehrambenim proizvodima obuhvata promet koji su ostvarili poslovni subjekti registrovani u djelatnostima 47.11 i 47.2. (pretežno hrana, piće i duhanski proizvodi).

- Promet neprehrambenim proizvodima obuhvata trgovinu na malo raznovrsnom robom koji su ostvarili poslovni subjekti registrovani u djelatnostima 47.19, 47.4-47.9.

**Promet od ostalih djelatnosti** obuhvata vrijednost svih ostalih prodatih proizvoda i usluga na tržištu (trgovina na veliko, posredovanje u trgovini na veliko, ugotiteljstvo, transport i ostale djelatnosti).

## Skraćenice

EU- Evropska unija

Eurostat- Statistički ured Evropske unije

FZS FBiH- Federalni zavod za statistiku Federacije BiH

KD BiH 2010- Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010

NACE Rev.2- Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u EU

RZS RS- Republički zavod za statistiku Republike Srpske

SPR- Statistički poslovni registar

s.p.- specijalizirane prodavnice

n.p.- nespecijalizirane prodavnice

- nema pojave

---

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 · Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta: [bhas@bhas.gov.ba](mailto:bhas@bhas.gov.ba) · Internetska stranica: <http://www.bhas.gov.ba>

Odgovara: v.d. direktora Vesna Čužić

Saopćenje pripremio: Alen Bajramović

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se i na internetu

---